

ZAMONAVIY TEXNALOGIYALAR BILAN CHET TILI KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI

Aktamova Zarnigor

Chirchiq Davlat Pedagogika Universiteti talabasi

Ilmiy rahbar: Komiljonova Mavluda

Chirchiq Davlat Pedagogika Universiteti o'qituvchisi

ANNOTATSIYA Bu maqolada zamonaviy texnologiyalarning (kompyuter, telefon, onlayn dasturlar, saytlar) xorijiy tilni o'rganishda tutgan o'rni haqida, shuningdek, o'qituvchilarning dars jarayonida o'quvchilariga texnologiya mahsulotlaridan to'g'ri foydalanish va unumli faoliyat olib borishlari uchun bir nechta metodlar berib borilgan. Materiallar sifatida bir nechta tadqiqotchilarning maqolalari va metodik tavsiyalardan foydalanildi.

ABSTRACT In this article, the role of modern technologies (computers, telephones, online programs, websites) in learning a foreign language is discussed, as well as a way for teachers to provide their students with the correct use of technology products and productive activities in the course of the lesson.

АННОТАЦИЯ В данной статье обсуждается роль современных технологий (компьютеров, телефонов, онлайн-программ, веб-сайтов) в изучении иностранного языка, а также способ, с помощью которого учителя могут обеспечить своим ученикам правильное использование технологических продуктов и продуктивную деятельность в учебном процессе.

Kalit so'zlar: Metod, yo'nalish, xorijiy til, texnologiyalar, onlayn dastur,

Keywords: Method, direction, foreign language, technologies, online program

Ключевые слова: Метод, направление, иностранный язык, технологии, онлайн-программа,

KIRISH

Hozirgi kunda, axborot texnologiyalari dunyo mamlakatlari orasida rivojlanib boryapti. Xususa, O'zbekistonda ham texnologiyalar har sohada odamlarning og'irini yengil qilish uchun yaxshi yo'ldosh. Ko'plab o'quvchi yoshlarga texnologiya eng muhim yo'nalishlardan biri qaysiki, aqliy salohiyatlarini oshirishda va fikrini kengaytirishda yaxshi yordamchi. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, O'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi markazi uch oy muddatda, moliyalash manbalari Davlat budjeti va budjetdan tashqari jamg'armalar, xorijiy kreditlar va xalqaro grantlar, shuningdek, homiylar va xayriyachilar mablag'lari ko'zda tutilgan holda, 2013 — 2016-yillarda ta'lim muassasalari xorijiy tillar kabinetlarini zamonaviy axborot-kommunikatsiya va o'qitishning texnik vositalari va anjomlari bilan (qo'shimcha jihozlash) jihozlashning jadallashtirilgan dasturini ishlab chiqsin hamda O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligi va Moliya vazirligi bilan kelishilgan holda uni Vazirlar Mahkamasiga tasdiqlash uchun kiritsin.¹

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI

Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish ingliz tilini o'qitish va o'rganish samaradorligi sezilarli darajada oshirishi mumkin, bu ko'plab tadqiqotlar bilan tasdiqlangan. Zamonaviy texnologiyalarni ta'limga integratsiyalash butun dunyo bo'ylab ta'limning milliy strategiyasiga aylandi. Biroq, zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanish darsda texnologiyani joriy etishdan ko'ra ko'proq foydaliroqdir. Ya'ni, texnologiyaga ega bo'lish o'qitishda texnologiyaning muvaffaqiyatli integratsiyasini anglatmaydi.² O'quvchilarning nutqiy faoliyatlarida texnologiyadan foydalanish ularning o'rganish tajribasini va qiziqishini oshirishi mumkin. Bu yerda texnologiyani nutqiy faoliyatlariga qo'shishning ba'zi usullari ko'rsatilgan.

◆ **Ko'rgazmali metodlar** guruhiga tabiiy va tirik obyektlar, tasviriy

¹ O'.Hoshimov, I. Yoqubov. "INGLIZ TILI O'QITISH METODIKASI" (o'quv qo'llanma) Toshkent: "Sharq" nashriyoti, 2003

² Mahmudova Mahliyo Siddiq qizi **INGLIZ TILINI O'QITISHDA ZAMONAVIY TEXNLOGIYALARDAN FOYDALANISH METODIKASI** "JOURNAL OF SCIENCE-INNOVATIVE RESEARCH IN UZBEKISTAN" JURNALI VOLUME 1, ISSUE 6, 2023. SEPTEMBER

ko'rgazma, ekran vositalari, AKTning ko'rgazmali dasturlari, multimedialarni namoyish qilish metodlari kirib, muayyan holda quyidagi ko'rgazmali vositalarni namoyish qilish, illyustratsiya, demonstratsiya, o'quv kinofilmlari, videofilmlar, AKTning ta'limiy, modellashtirilgan dasturlari, elektron darsliklar, multimedialarni namoyish qilish, ko'rgazmaning did va estetik talablarga javob berishi, dars mazmunini yoritishi, ketma-ketlikda o'quvchilar faoliyatini tashkil etish uslublaridan tashkil topadi.

◆ **Innovatsion krasswordlardan** boshlang'ich ta'limning har bir

bosqichida, shuningdek, yuqori sinflar dars jarayonlarida ham foydalanish mumkin. Microsoft Excell dasturida tayyorlangan krasswordni bajarishdan oldin o'quvchilarni krasswordni bajarishga undovchi fikrlarni keltirish va bu orqali ularning qiziqishlarini yanada oshirish mumkin.³

◆ **"Reklama" metodi**, asosan, boshlang'ich sinf o'qish darslarida o'z

samarasini ko'rsatadi. Mazkur metodni dars jarayonining bosqichlari: o'tilgan mavzuni so'rash va yangi mavzuni mustahkamlashda qo'llash mumkin. Bu jarayonda o'qituvchi o'quvchilarga mavzu mohiyatiga mos tartibda tarqatma materiallarni beradi, ularda "Reklama qiling!" birikmasi yozilganligi asosiy qoidadir.⁴

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Ko'rib chiqqanimizdek, har bir innovatsion texnologiya o'ziga xos afzallik jihatlariga egadir. Bunday usullarning barchasida o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi hamkorlik, o'quvchining ta'lim jarayonidagi faol harakati ko'zda tutiladi. Ushbu yuqoridagi metodlardan tashqari men o'zimning "Ingliz tilini o'qitishda ertakning ro'li" nomli

³ Raya Ramatova Kalbayevna. BOSHLANG'ICH SINFLARDA INNOVATSION METODLARNING AHAMIYATI. JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS

⁴ Xolto'rayeva Hulkar Xurram qizi. CHET TILINI O'QITISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING UMUMIY SAMARADORLIGI OSHIRISH YO'LLARI. SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH, International scientific online conference

metodik tavsiyamda bolalar uchun ko'rgan ertaklari, multafilmlarini sahnalashtirish orqali ularning ingliz tilida gapirish mahoratlari sezilarli oshganini ta'didlab o'tgan edim.

◆ **Video yozish:** O'quvchilarning nutqlarini samarali baholash uchun smartfonlardan yoki raqamli kameradan foydalaning. Bu ularning o'z nutqiy ko'nikmalarini ko'rib chiqish, o'zlarining o'zaro baholash yoki o'ziga qarshi baholash uchun maydon yaratish va o'zining o'ziga ishonchini oshirishlari uchun imkoniyat beradi. O'quvchilarni o'zlarining o'zgarishlarni ko'rish va baholashlarni olishlari uchun o'zlariga o'z nutqiy yozishlarini ko'rishlarni tavsiya qiling. Texnologiyalardan foydalanish o'quvchilar uchun o'rganishni qiziqarli va qulay qiladi. Ular bilan o'qituvchi o'rtasida o'zaro aloqalar o'rnatiladi va o'quvchining o'zini o'rganishiga imkon beriladi. Bu hamkorlik o'quvchining motivatsiyasini oshiradi va o'rganish jarayonini yanada qiziqarli qiladi.

◆ **Onlayn nutq platformalari:** Virtual nutq laboratoriyalari yoki nutq baholash vositalari kabi onlayn platformalarni o'rganing. Bu platformalar interaktiv mashg'ulotlar, nutq uchun maslahatlar va avtomatik baholash imkonini beradi, bu o'quvchilarni amaliyot qilish va tez baholashlarni olishga imkon beradi. Texnologiyalar o'quvchilar uchun o'rganishni interaktiv va interaktiv qiladi. Virtual platformalar, onlayn mashg'ulotlar, nutqiy tahlil vositalari va boshqa texnologiyalar o'quvchilarga o'zlarini sinab ko'rish, o'z fikrlarini bayon qilish va boshqalar bilan hamkorlik qilish imkonini beradi. Bu usullar o'quvchilarni o'z fikrlarini ifoda qilish, ishonch va o'zini baholash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Ingliz tili darslari davomida ba'zi o'qituvchilarning texnologiyalarni qo'llashni bilmasliklari va foydalanmasliklari, o'quvchilarning bir muncha zerikishlariga olib keladi. Aynan shu sababli ya'ni o'rganuvchining ishtiyoqini so'ndirmaslik uchun dars davomida texnologiyalardan va kamida kompyuterdan foydalanish o'rganuvchining qiziqishini ortib borishini yanada ta'minlaydi.⁵

⁵ Jumanova Dilbarxon Ahmadaliyevna *Международный научный журнал*, 2022 №5 (100), часть 2 Декабрь,

XULOSA Shuningdek, texnologiyalar o'quvchilarga o'rganishni o'zlashtirish va o'ziga xos qilib o'rganishga imkon beradi. O'quvchilar o'zlarining o'z tempida, o'z fikrlari va o'z qobiliyatlari bo'yicha o'rganishlari mumkin. Bu esa o'quvchilarning o'zini o'zlashtirishini, o'z fikrlarini ifoda qilishini va o'zning o'zini baholashini oshiradi. Barcha bu afzalliklar o'quvchilar va o'qituvchi o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytiradi va o'quvchining ta'lim jarayonida faol bo'lishini ta'minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'.Hoshimov, I. Yoqubov. "INGLIZ TILI O'QITISH METODIKASI" (o'quv qo'llanma) Toshkent: "Sharq" nashriyoti, 2003
Jumanova Dilbar Mahmudova Mahliyo Siddiq qizi **INGLIZ TILINI O'QITISHDA ZAMONAVIY TEXNALOGIYALARDAN FOYDALANISH METODIKASI** "JOURNAL OF SCIENCE-INNOVATIVE RESEARCH IN UZBEKISTAN" JURNALI VOLUME 1, ISSUE 6, 2023. SEPTEMBER
2. Raya Ramatova Kalbayevna. **BOSHLANG'ICH SINFLARDA INNOVATSION METODLARNING AHAMIYATI.** JOURNAL OF NEW CENTURY INNOVATIONS
3. Xolto'rayeva Hulkar Xurram qizi. **CHET TILINI O'QITISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARDAN**
4. **FOYDALANISHNING UMUMIY SAMARADORLIGI OSHIRISH YO'LLARI. SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH,** International scientific online conference
5. Jumanova Dilbarxon Ahmadaliyevna **Международный научный журнал,** 2022 №5 (100), часть 2 Декабрь,